

85

MARRIAGE

Investigator: Willie. D

Interviewed: Emori Drugu.....Tonia, Tailevu

ULUTAGA: NA VEIKA BALETA NA VAKA WATI ENA GAUNA E LIU

- Ni sa vakarau caka edua na vakawati ena gauna makawa ena kila tiko ga mai ko tagane . ia koyalewa ena wele tiko ga mai nodratou. Oti erau sa na lako sara mai na tamana merau sa mai vosaka na yalewa oqo. Eke eratou na veitaratara ga kei rau nai tubutubu ni yalewa. Ni sa vakadonyya mai ko yalewa era sa na qai lesu tale mai, oti sa na lokuci na siga me lai caka kina na nodrau Vakabi. Eke ena caka talega edua na kena magiti lailai, ni rau lesu mai na Vakabi koi rau na veiwatini ena vakayagataki sara na magiti koya. Sa oti koya sa na qai lokuci tale edua na siga me mai caka kina Vakamau. Eke eratou sa na qai to na tabani yalewa keratou to na tabani tagane. Erau na sulu vaka viti koi rau na vakamau oti me rau qai lako yani me caka na lotu ni vakamau. Sa na caka talega na Tevutevu, oqori me nodrau ibe na veiwatini vou. Na ibe se nai davodavo oqo erau na dabeca ena gauna ni nodrau kana. Eke erau na davoca tale nai bini yau ka sa tu koya, baleta ni sa nodrau sara tiko ga. Ni sa na oti na vakamau ka rau sa tiko vata ka yacova yani nai matai ni bogi merau tiko vata kina. Oqo me sa qai saga ko

Cont'd Page 2.

- tagane me rau veiyacovi kei yalewa, baleta ni oqori se qai matai ni bogi me rau moce vata kina. Erau na moce vata tiko oqori me yacova sara na bogi va. Ni sa oti mai na bogi va sa na qai caka na kena magiti.

Mevaka e liu kevaka edua sa vakarau vakawati, era sa qai dau lai tiko yani na gone yalewa kei na gone tagane me sa qai yadua tiko na vuani moli. Me dua nayasana ka dabe tiko kina ko ira na gone tagane ka dua na yasana me ra dabe tiko kina ko ira na gone yalewa. Oti era sa qai taura mai na vuani moli edua na tagane, ka viritaka mai kina nodra tabana na goneyalewa. Koya ga na yalewa e taura na moli koya sa kena i balebale sara ga ni yalewa oqori na watina. Oqori na veika edau yaco tiko e liu baleta na vakawati.

- Na cava nai cavuti veira na yalewa eke ni sa lai kerei mai ?

- Vei keimami eke na kena cavuti koya ' me mai vakasaqa ni rourou'.

- Kevaka ena bese edua veirau na cava edau yaco ?

- Kevaka e vakadonuya tiko mai ko tagane, veitalia sara ga ni bese ko yalewa sa na rogoci ga na domoi tamana.

- Na cava na yacana ni magiti ni sa caka na veivakadonui?

- Na yacana koya nai Vakadonu ni gusu, ia ena caka ga mai navale nei tagane qai kau yani kina vale nei yalewa.

Na magiti rawa ni dua toka na vuaka kei na kena i coi vata na kena yaqona. Ni sa lai vosaki mai na gone yalewa ka sa vakadonuya mai, sa rawa ni kautiko yani nakena mai vei tagane.

Cont'd Page 3.

- Ocei edau lako enadresu i vola ?
- Erau dau lako sara ga yani ko tinani yalewa vata kei koya na cauravou me lai dresu mai na nodrau i vola. Eke ena caka talega edua na kena magiti. Ia na soqo ni vakawati ena mai caka sara tiko ena vale nei tagane, qai nona i tavi tale na ka taucoko baleta navakawati.
- Na cava nai dola ni katuba ?
- Ena matai ni bogi eratou na lako yani na tinani yalewa meratou lai dolava yani na katuba ni vale. Eke eratou na taroga yani na yalewa se matai ni tagane oqori. Ia edau laurai talega na kena vakatakilakila, ni ratou sa raica oqori eratou sa na kaikaila e loma ni vale ka qiria na kava ni bisikete. Oqori nai vakatakilakila ni yalewa gone. Ia kevaka sa dua tiko na leqa ena sega ni dua na me na rorogo.
- Na cava ena bau caka tu ena loma ni vale koya ka rau moce tiko kina na veiwatini mai na i matai ni bogi ka yacova yani na bogi va?
- Ena caka sara tu ga na gunu yaqona kei na meke.
- Edua beka na tabu veirau na veiwatini ?
- Mai nai matai ni siga ka yacova yanina ka va ni siga erau na sega ni tara wai. Erau sa na qai lai sili sara ena bogi va. Ena veikau oqo ena so na marama kei ira na cauravou meratou lai sisili. Erau dau bena soso nirau dau gole yani ki sisili, oqo e caka mai na yasi ni wai tui merau qai gole yani ki wai. Ko ira kece na

- gole yani ki wai era dua vata sara tiko ga na nodra noke. Ia ni ratou sa cabe mai ko yalewa ena vakadodonu sara kina nodratou vale vaka kina ko tagane.

Eke erau sa na qai dui vakasulu mai na nodrau dui vale koi rau na veiwatini. Oqori nai sulu vaka viti sa qai kau mai yacova na vale nodrau vale ni vakamau sa qai mai luva na i sulu. Qai dau caka edua na kena magiti, ka yacana tu nai vaka bogi va. Ia na soqo ni vakamau vaka oqo edau okati tu me soqo ni marau edau marautaki kina veikeimami ni dua na soqo ni vaka wati.

Ena gauna e liu rawani vakawati tiko ga loma ninodratou yavusa, e rawa tale ni vakawati kina dua na koro baleta ni tiko edua na sala ni veiwekani veiratou na tagane koya kei na yalewa koya.

Mevaka ena kena viritaki yani na moli okoya e ciqoma na moli mai veiratou na yalewa karatou dabe toka mai ena yasana kadua, oqo edau vakayacori tiko ga ena dua na vale. Ni sa vakarau me vakawatitaki edua na gone yalewa, eratou naqarauna vaka vinaka na tabani yalewa oqo me ratou taqomaki koya tiko me kakua ni vosa tale vua edua na tagane. Ena sulu ni vakamau erau daramaka sara ga sulu kumi levu vata kei na dua na salusalu. E vaka ruarua koya na nodrau dui sulu na veiwatini ena gauna makawa.

Sai koya beka ga koya, sa vinaka vaka levu.